

Osamoduuli 4:

Ennakkoratkaisukysymyksen asiayhteys ja sisältö

Euroopan unionin
rahoittama

A. Ennakkoratkaisukysymyksen asiayhteys

- Missä asiayhteydessä voi esittää ennakkoratkaisukysymyksen?
- Ennakkoratkaisukysymys on esitettävä tuomioistuimessa meneillään olevan menettelyn yhteydessä silloin kun vastaus ennakkoratkaisukysymykseen on välttämätön asian ratkaisemiseksi.
- Toisin sanoen, tuomioistuin ei voi esittää ennakkoratkaisukysymystä, joka ei liity todelliseen menettelyyn. Esimerkiksi tuomari, jolla lukiessaan jotakin asetusta herää asetuksen tulkintaan liittyviä kysymyksiä ei voi esittää ennakkoratkaisupyyntöä.
- Menettelyn on oltava keskeneräinen. Sen jälkeen kun asia on ratkaistu, Euroopan unionin tuomioistuimella ei ole toimivaltaa vastata ennakkoratkaisukysymyksiin ([C-338/85, Pardini](#)).
- Ennakkoratkaisukysymyksiä voi esittää kaikenlaisten menettelyiden yhteydessä: siviilioikeudellisissa, rikosoikeudellisissa, hallinnollisissa, perustuslakiin, sosiaalioikeuteen liittyvissä...

B. Kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi on esitettävä ennakkoratkaisukysymys

- Kansallinen tuomioistuin tarvitsee vastauksen ennakkoratkaisukysymykseen voidakseen ratkaista meneillään olevan asian. Se ei voi ratkaista asiaa ilman unionin lainsäädännön tulkintaa tai sen pätevyyden vahvistamista.
- Euroopan unionin tuomioistuin on hylännyt ennakkoratkaisupyynnöjä koska ne eivät olleet tarpeellisia pyyntöön liittyvän asian ratkaisemiseksi.
- Esimerkiksi asiassa [C-318/00, *Bacardi-Martini*](#) Euroopan unionin tuomioistuin katsoi, että sen ei ole käsiteltävä pyyntöä “jos on ilmeistä, että yhteisön oikeussäännön tulkitsemisella tai pätevyyden tutkimisella, joita kansallinen tuomioistuin on pyytänyt, ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen, jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen tai jos yhteisöjen tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa sille esitettyihin kysymyksiin vastauksen, josta olisi hyötyä.” (43 kohta)

B. Kansallisen tuomioistuimen on pyydettävä ennakkoratkaisu käsiteltävänä olevan asian ratkaisemiseksi

- Tuomioistuimen on itse arvioitava ”onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi” ([C-83/78, Pigs Marketing Board](#), 25 kohta).
- Euroopan unionin tuomioistuimelle esitetystä ennakkoratkaisukysymyksestä on tullut selvästi ilmi, että ennakkoratkaisu ratkaisu on tarpeen, jotta kansallinen tuomioistuin voi ratkaista asian.
- Euroopan unionin tuomioistuin totesi asian [C-244/80, Foglia v Novello](#) ratkaisussa, että ”on välttämätöntä, että kansalliset tuomioistuimet selittävät, minkä vuoksi ne katsovat asian ratkaisemisen vaativan vastausta niiden esittämiin kysymyksiin, jos nämä syyt eivät yksiselitteisesti ilmene asiakirja-aineistosta.” (17 kohta)

C. Unionin lainsäädännön tulkintaa tai pätevyyttä koskeva kysymys

- Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 267 artiklan mukaan ennakkoratkaisukysymys voi koskea:
 - **Unionin lainsäädännön tulkintaa:** Tuomioistuimet voivat esittää kysymyksiä, jotka koskevat unionin lainsäädännön säädösten tai minkä tahansa oikeuslähteen tulkintaa.
 - **Unionin lainsäädännön pätevyyttä:** Tuomioistuimet voivat esittää kysymyksiä unionin lainsäädännön —paitsi primaarioikeuden— pätevyydestä.

I. Unionin lainsäädännön tulkintaa koskeva kysymys

- Yleensä ennakkoratkaisukysymykset koskevat unionin lainsäädännön tulkintaa.
- Kaikki UpJudCoop-hankkeen yhteydessä tutkittu Euroopan unionin oikeuskäytäntö koskee unionin lainsäädännön tulkintaa.
- **Unionin lainsäädäntöä koskevat kysymykset liittyvät unionin kaikkiin eri oikeuden lähteisiin:**
 - Unionin primaarioikeus (esim. perussopimukset, Euroopan unionin perusoikeuskirja; unionin oikeuden yleiset periaatteet)
 - Unionin toimielinten, elinten ja laitosten antamat säädökset.
 - Euroopan unionin tuomioistuimen antamat tuomiot.
 - Euroopan unionin allekirjoittamat kansainväliset sopimukset ja näiden sopimusten nojalla perustettujen elinten antamat säädökset.

I. Unionin lainsäädännön tulkintaa koskeva kysymys

- Voiko kansallinen tuomioistuin esittää Euroopan unionin tuomioistuimelle unionin lainsäädännön ja kansallisen lainsäädännön yhteensopivuutta koskevan kysymyksen?
- Ei voi. Ainoat menettelyt, joissa Euroopan unionin tuomioistuin voi arvioida kansallisten lakien yhteensoveltuvuutta unionin lainsäädännön kanssa ovat komission käynnistämät rikkomismenettelyt. (Euroopan unionin toiminnasta annetun sopimuksen 258 – 259 artiklat)
- Euroopan unionin tuomioistuin totesi asian [C-172/82, Inter-Huiles](#) ratkaisussa, että “vaikka Euroopan unionin tuomioistuimella ei ole perustamissopimuksen 177 artiklaan (nykyinen SEUT 267 artikla) perustuvassa ennakkoratkaisumenettelyssä toimivaltaa lausua kansallisten säädösten yhteensopivuudesta perussopimusten kanssa, sillä on toimivalta esittää kaikki yhteisön oikeuden tulkintaan liittyvät seikat, jotka saattavat olla hyödyllisiä yhteensopivuuden arvioimiseksi.” (8 kohta)

I. Unionin lainsäädännön tulkintaa koskeva kysymys

- Esimerkki unionin lainsäädännön tulkintaa koskevista ennakkoratkaisukysymyksistä
- rikosasioissa tehtävän oikeudellisen yhteistyön alalla:

Eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen tulkintaan liittyvä kysymys.

“Onko eurooppalaista pidätysmääräystä koskevan puitepäätöksen 3 artiklan 2 kohtaa ja 4 artiklan 3 kohtaa tulkittava siten, että yleisen syyttäviviranomaisen päätös, jolla päätetään tuntemattomaksi jääneen rikoksentekijän osalta aloitettu esitutkinta, jonka kuluessa EPM:n kohteena olevaa henkilöä on kuultu ainoastaan todistajana, voidaan yhden tai molempien mainituista säännöksistä nojalla vedota perusteena kieltäytymiselle panna kyseinen EPM täytäntöön?” ([C-268/17, AY](#))

- yksityisoikeudellisen yhteistyön alalla

Vuoden 2001 todisteiden vastaanottamista koskevan asetuksen tulkintaa koskeva kysymys.

“Onko pyynnön vastaanottaneella tuomioistuimella oikeus vaatia [asetuksen N:o 1206/2001] nojalla pyynnön esittäneeltä tuomioistuimelta ennakkomaksua todistajanpalkkiota varten tai korvausta kuullulle todistajalle maksetusta palkkiosta vai tuleeeko pyynnön vastaanottaneen tuomioistuimen maksaa palkkio omista varoistaan?” ([C-283/09, Weryński](#))

II. Unionin lainsäädännön pätevyyttä koskeva kysymys

- Unionin lainsäädännön pätevyyteen liittyvät ennakkoratkaisukysymykset voivat koskea mitä tahansa unionin oikeuden lähdettä paitsi primaarioikeutta, kuten perussopimuksia tai perusoikeuskirjaa.
- Euroopan unionin tuomioistuimen tuomioiden pätevyyteen liittyviä ennakkoratkaisukysymyksiä ei voi esittää.
- Ei ole täysin selvää missä määrin ennakkoratkaisukysymys voi koskea Euroopan unionin allekirjoittamien kansainvälisten sopimusten tai näiden nojalla perustettujen elinten säädösten pätevyyttä.
- Euroopan unionin tuomioistuin voi tutkia myös Euroopan unionin ei-sitovien säädösten pätevyyttä: “Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan se, että yhteisön oikeuden toimella ei ole sitovaa vaikutusta, ei estä yhteisöjen tuomioistuinta antamasta ratkaisua sen tulkinnasta ennakkoratkaisumenettelyssä.” ([C-188/91, Deutsche Shell](#), 18 kohta)

II. Unionin lainsäädännön pätevyyttä koskeva kysymys

- Esimerkki unionin lainsäädännön pätevyyttä koskevasta ennakkoratkaisukysymyksestä:

C-61/22, RL vs. Landeshauptstadt Wiesbaden

“Onko [asetuksen 2019/1157] 3 artiklan 5 kohdassa säädetty velvollisuus ottaa sormenjäljet ja tallentaa ne henkilökortteihin ristiriidassa ylemmäntasoisien unionin oikeuden, erityisesti

(a) SEUT 77 artiklan 3 kohdan;

(b) perusoikeuskirjan 7 ja 8 artiklan;

(c) yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 10 kohdan, kanssa;

ja siksi jonkin edellä mainitun perusteella pätemätön?”

REPUBLIC OF SLOVENIA
GOV.SI

Abogacia
Española
CONSEJO GENERAL

National Courts
Administration
Finland

IN COOPERATION WITH

FACULTY OF LAW,
ECONOMICS
AND FINANCE

Tämän julkaisun sisältö edustaa kirjoittajan näkemyksiä ja on hänen yksinomaisella vastuullaan. Euroopan komissio ei ota vastuuta julkaisun sisältämien tietojen mahdollisesta käytöstä.

Euroopan unionin
rahoittama